

Warszawa, 4 czerwca 2025 r.
KL/233/ML/2025

Pani
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Szanowna Pani Minister,

Polska stoi przed olbrzymim wyzwaniem spełnienia zasady N+3 w roku 2025, 2026 oraz kolejnych. Kluczowa dla osiągnięcia wymaganych poziomów certyfikacji środków jest sprawna realizacja projektów wybranych w procedurze konkurencyjnej i niekonkurencyjnej. W pierwszych latach perspektywy 2021-2027 ogromny nacisk został położony na kontrakcję środków. Był to wysiłek zarówno dla instytucji w systemie wdrażania środków odpowiedzialnych za organizację konkursów, ale także samych beneficjentów. W naszej ocenie obecne działania po stronie administracji powinny koncentrować się na wsparciu beneficjentów w sprawnej realizacji projektów, które już zostały dofinansowane z Funduszy Europejskich. To moment, w którym w oparciu o dotychczasowe doświadczenia należy wprowadzać pierwsze korekty czy usprawnienia dotyczące realizacji i rozliczania projektów. Wyzwań jest dużo. Konfederacja Lewiatan na różnych forach aktywności prezentuje propozycje i uwagi w tym zakresie. Prace nad usprawnieniami trwają także po stronie administracji, co dostrzegamy i doceniamy, chociaż w naszej ocenie powinny być one bardziej dynamiczne.

Wśród postulatów, które wymagają pilnej reakcji ze strony Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, wskazywanych przez beneficjentów jest zasada konkurencyjności zdefiniowana w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Prawidłowe stosowanie tej zasady sprawia beneficjentom ogromny problem, przekładając się bezpośrednio na opóźnienia w projektach, a także na większe ryzyko nie kwalifikowalności wydatków. Nie tylko etap przygotowania zapytań zgodnie z zasadą konkurencyjności jest wyzwaniem. Na etapie wyboru wykonawców beneficjenci borykają się z brakiem ofert w odpowiedzi na ich ogłoszenia lub sytuacją, w której wpływają oferty bardzo niskiej jakości. Kolejnym etapem, który przynosi niekorzystne dla beneficjentów rozstrzygnięcia jest kontrola. Nowym, obserwowanym przez nas coraz częstszym zjawiskiem jest podważanie zasadności i prawidłowości zastosowanych w procedurze zasady konkurencyjności kryteriów wyboru wykonawców. Kontrole podważają adekwatność kryteriów, sugerując, że są one zawyżone w stosunku do zamówienia składanego w projekcie, promując tym samym wykonawców bez doświadczenia, bez właściwego przygotowania do realizacji zamówienia. Taka praktyka skutkować będzie zdecydowanym obniżeniem jakości działań podejmowanych w projektach, ale także zniechęceniem do aplikowania po pieniądze z UE przez te podmioty, dla których wysoka jakość jest wyznacznikiem wszystkich podejmowanych działań, niezależnie od źródła finansowania.

member of

BUSINESS at OECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Przepisy dotyczące zasady konkurencyjności wymagają gruntownego przebudowania. Apelujemy o pilne rozpoczęcie dialogu w tym zakresie i zdefiniowanie tych zapisów na nowo, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i wyzwania wskazywane przez beneficjentów.

Nie czekając jednak na zmiany dotyczące samej definicji zasady konkurencyjności, prosimy o pilną zmianę w Wytycznych dotyczącą progu stosowania tej zasady. Obecnie, po zmianach z 2025 r. jest to 80 000 zł netto. Ten próg, biorąc pod uwagę wyzwania dotyczące tendencji do traktowania większości zamówień w projektach jako rodzajowo tożsamy (zgodnie z tożsamością przedmiotową i podmiotową) jest nadal zdecydowanie zbyt niski. Proponujemy, by w trybie pilnym wprowadzić w wytycznych zmianę tego progu na **130 000 zł netto**. Nie rozwiąże to oczywiście wszystkich problemów ze stosowaniem zasady konkurencyjności, ale w okresie przejściowym – zanim zostaną wypracowane nowe przepisy w tym zakresie – znacząco usprawni realizację projektów, a co za tym idzie także certyfikację środków, szczególnie w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Zwracamy uwagę, że – nawet po podniesieniu progu do 80 000 zł netto – nie uwzględnia on realiów rynkowych i prowadzi do nadmiernego formalizowania nawet drobnych zakupów. Ceny usług i produktów w Polsce znacząco wzrosły w ostatnich latach. Zmiana kwoty na 130 000 zł netto pozwoli na jego ujednolicenie z progiem stosowanym w procedurze zamówień publicznych. W efekcie zmniejszy to chaos interpretacyjny i uprości system. Niski próg w zasadzie konkurencyjności potencjalnie może sprzyjać próbom sztucznego dzielenia zamówień, by uniknąć procedury. Wyższy próg zmniejsza to ryzyko i zwiększa przejrzystość.

Należy także pamiętać, że zasada konkurencyjności wymaga czasochłonnych procedur zarówno po stronie beneficjentów, jak i instytucji odpowiedzialnych za realizację Funduszy Europejskich i instytucji kontrolujących. Podniesienie progu zmniejszy obciążenie administracyjne wszystkich stron. Kluczowy jest tu wspomniany wcześniej argument czasowy. Część zamówień mogłaby być realizowana szybciej, bez procedury konkurencyjnej, co pomogłoby osiągać cele projektów w założonych harmonogramach. Jednocześnie instytucje miałyby więcej zasobów do weryfikacji większych zamówień oraz do sprawnego wspierania w procesie realizacji i rozliczania projektów. Zmniejszenie barier administracyjnych zachęci też więcej podmiotów, szczególnie z sektora MŚP do aplikowania o środki europejskie i pośrednio może wpłynąć także na wskaźnik kontraktacji.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

1. Pani Monika Sikora, Podsekretarz stanu, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej
2. Pan Radosław Antoszek, Dyrektor, Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy